

3. Мазур Г.Ф. Природно-ресурсний потенціал розвитку агропромислового виробництва України / Г.Ф. Мазур // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 80-86.

4. Моргун Ф.Т. Почвозащитное земледелие / Ф.Т. Моргун, Н.К. Шикун, А.Г. Татарико. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Урожай, 1988. – 256 с.

5. Чумак В.С. Сучасний стан чорноземів та шляхи відновлення їх родючості в сівозмінах Північного Степу України / В.С. Чумак, Є.М. Лебідь, Л.М. Десітник, І.Є. Федоренко // Бюлетень Інституту сільського господарства степової зони НААН України. – 2013. – № 4. – С. 11-14.

Соломія Гладка, Любов Заставнюк

Тернопільський національний економічний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ В АГРОПРОМИСЛОВИХ ФОРМУВАННЯХ НА ОСНОВІ НТП

Функціонування агропромислових підприємств в умовах ринкової економіки актуалізує необхідність формування нових підходів в системі управління виробництвом, зокрема запровадження досягнень та розробок НТП, що в свою чергу спроможне забезпечити інноваційний розвиток підприємства. Адже саме інноваційна політика конгломерує науковий підхід організації та здійснення господарської діяльності, новітні досягнення техніки і технології та можливість їх використання, формує якісно нові підходи в управлінні підприємством, забезпечує налагодження зв'язків із суб'єктами зовнішнього середовища, сприяє формуванню системи підбору кадрів, тощо. Водночас сьогодні для агропромислових підприємств надзвичайно важливо оптимізувати систему управління виробництвом на основі втілення розробок НТП.

Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» суть інноваційної діяльності полягає у впровадженні останніх досягнень НТП у процес виробництва та соціальну сферу підприємства, і включає наступне:

- виробництво та розповсюдження новітньої техніки та технології;
- забезпечення прогресивних міжгалузевих зв'язків;
- забезпечення реалізації довготермінових науково-технічних проектів із тривалим періодом окупності витрат;
- сприяння фінансування необхідних досліджень з метою удосконалення чинних систем та їх складових;
- розробка та впровадження у виробничі процеси різного роду ресурсозберігаючих технологій;

З'ясувавши походження терміну «інновація» встановлено, що це свого роду «інвестиції в новації», а з латині – це покращення, відновлення. На нашу думку, інновації для агропромислових підприємств – це вкрай необхідні інструменти, що забезпечують удосконалення виробництва і отримання кращих фінансових результатів. Адже система управління агропромислового підприємства повністю пронизана інноваціями, починаючи із проведення різного роду наукових досліджень і завершуючи практично усіма управлінськими функціями.

Саме тому часто інновації порівнюють із з'єднуючим фактором, що забезпечує результативність управлінських рішень науково-технічного характеру із економічними та соціальними суспільними потребами. Водночас процес впровадження інновацій являє собою складний з підвищеним рівнем ризику процес та обумовлюється фінансовими, технічними, економічними, соціальними та іншими передумовами. Це і виступає гальмівною силою на шляху реалізації на агропромислових підприємствах нових проектів. Відтак у зарубіжних країнах на аналогічних підприємствах має місце чітка політика, яка забезпечує оперативне реагування на непередбачувані обтяжливі ситуації з метою їх підтримки задля своєчасного впровадження.

Отримані результати від здійсненої інноваційної діяльності презентуються у інноваційній продукції (ноу-хау), яка у подальшому повинна знаходитися під правовим захистом. Отримані матеріальні результати інноваційної діяльності набувають вигляду освоєної нової техніки, технології, устаткування, машин, засобів автоматизації процесу виробництва, тощо.

З позиції виробництва інноваційну продукцію доцільно класифікувати наступним чином: нова (оригінальна) – нова продукція, принципово інша, яка не має аналогів по якісних показниках, споживчих властивостях, конструктивного складу, тощо; модернізована – продукція, яку удосконалено по окремих або цілій сукупності показників у відповідності до вимог часу та суспільства; модифікована – аналог вироблюваної раніше продукції із розширеною сферою застосування; виконана за індивідуальним замовленням; удосконалена; ґрунтується на освоєнні зарубіжними підприємствами – пройшла практичне впровадження у підприємствах зарубіжних країн; відремонтована; використовується повторно; створена із відходів виробництва; інша.

Сьогодні підвищення конкурентоспроможності агропромислових підприємств та АПК загалом можливо забезпечити шляхом формування та впровадження системного підходу в контексті захисту та ефективного управління інтелектуальною власністю задля використання в повній мірі досягнень НТП. Нами з'ясовано, що в Україні протягом останніх років здійснюється робота щодо вирішення проблем здійснення охорони інтелектуальної власності. Прикладом цього є прийняття низки Постанов

Кабінету Міністрів України, Указів Президента України, проте це не є поки-що повноцінною системою нормативно-правового забезпечення даного виду діяльності [2, с. 43].

Таким чином, перевагою впровадження досягнень НТП у виробничий процес агропромислових підприємств є те, що по-перше, спрощується та водночас удосконалюється процес виробництва продукції, по-друге – кінцева (вироблена) продукція набуває нового (кращого) вигляду, удосконалених якісних характеристик, тощо. Кінцевим результатом впровадження інновацій є підвищення конкурентоспроможності продукції на ринках (внутрішніх і зовнішніх). Разом з тим ефективність впроваджених інновацій в діяльність агропромислових підприємств можна оцінити шляхом визначення конкурентоспроможності виробленої продукції.

Література

1. Баланюк С. І. Аналіз економічного розвитку господарств населення в межах сільських територій / С. І. Баланюк // Обліково-аналітичне забезпечення господарської діяльності / за ред. І. Ф. Баланюка, Н. І. Пилипів, В. М. Якубів. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2014. – С. 121-130.

2. Саблук П.Т. Інноваційна діяльність в аграрній сфері: інституціональний аспект: монографія / [П.Т. Саблук, Шпикуляк О.Г., Курило Л.І. та ін.] – К.: ННЦ ІАЕ, 2010. – 706 с.

3. Сичова О.Д. Підвищення ефективності землекористування в сільськогосподарських підприємствах / О.Д. Сичова // Економіка АПК. - 2014. - № 4. - С. 95-102.

Ольга Головачова

Київський національний
торговельно-економічний університет

НАПРЯМИ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ВЕКТОРУ РОЗВИТКУ

Україна, перебуваючи в регуляторному полі СОТ і реалізуючи проект створення зони вільної торгівлі з ЄС, визначає зовнішню торгівлю продукцією агропромислового комплексу (АПК) серед пріоритетів національного економічного розвитку, що є повністю обґрунтованим як з огляду на наявний потенціал, так і на можливості його реалізації. Тільки протягом 2002–2014 рр. середньорічна частка валової доданої вартості сільського господарства у ВВП України становила 8,7%, а сальдо торговельного балансу продукцією АПК становило в середньому 4,9 млрд дол. США на рік.